

Ağustos 2003

TÜRKİYE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİ ELMA RAPORU

ELMA

1. GİRİŞ

Ülkemiz sahip olduğu iklim ve ekolojik özellikler bakımından bazı tropik meyveler dışında birçok meyvenin yetişmesine elverişlidir. Elmanın ana vatanı, Anadolu'yu da içine alan Güney Kafkaslardır. Ekolojik şartların uygunluğu ve gen merkezi olması nedeniyle elma, yurdumuzun hemen hemen her yerinde yetiştirilebilmekte olup en uygun kültür merkezleri, yabanisinin yayılma alanlarına paralel olarak, Kuzey Anadolu'da bulunmaktadır. Kuzey Anadolu, Karadeniz kıyı bölgesi ile İç Anadolu ve Doğu Anadolu yaylaları arasındaki, geçit bölgeleri de elmanın önemli yetiştiricilik alanlarını kapsamaktadır.

Elma, içerdiği mineral besinler ve vitaminler bakımından beslenmedeki önemi büyüktür. Taze elma meyvesinin %84'ünü su teşkil eder. Kuru madde içerisinde karbonhidratlar, malik asit, proteinler, yağlı maddeler, vitaminler, pektinler ve mineral maddeler yer alır. Elmada bulunan A ve C vitaminleri ile, potasyum, kalsiyum, magnezyum ve sodyum gibi elementler birleşerek bir takım tuzları oluşturur. Bu tuzların organik kısımları yani organik asitler kanda enerji sağlamak için okside oldukları zaman, geride baz teşkil eden bileşenler kalır. Böylece elma, kandaki asit-baz dengesi üzerinde olumlu bir etki yapar. Nitekim İngiltere'de yapılan bir araştırmada, günde bir elma yemenin kanser riskini önemli ölçüde azalttığı tespit edilmiştir.

2. DÜNYA ELMA ÜRETİMİ VE TÜKETİMİ

2.1. Dünya Elma Üretimi

Bugün Dünyada elma yetiştirilen alan 5,6 milyon hektar olup, üretim 57 milyon ton, verim ise 100.601 (Hg/ha)'dır. Son yıllarda dünya elma veriminde bir miktar artış görülmektedir.

Tablo 1- Dünya Elma Yetiştirilen Alan, Üretimi ve Verim(2002)

Yıllar	Üretim Alanı (Ha)	Üretim (Mt)	Verim (Kg/da)
1998	5,855,054	56,808,052	970
1999	5,677,185	58,045,081	1022
2000	5,452,192	59,155,512	1084
2001	5,250,686	58,146,188	1107
2002	5,675,372	57,094,939	1006

Kaynak:FAO

Tablo 2- Dünya Elma Üretiminde Önde Gelen Ülkeler ve Üretim Miktarları

Ülkeler	Üretim Alanı (Ha)	Üretim (Mt)	Verim (Kg/da)
Çin	2.500.772	20.434.763	817
ABD	163.878	3.857.000	2353
Türkiye	108.600	2.500.000	2302
Fransa	78.000	2.477.790	3176
İran	148.666	2.353.359	1582
İtalya	61.175	2.222.191	3632
Polonya	169.782	2.168.856	1277
Rusya	435.000	1.800.000	413

Kaynak:FAO

Elma üretimi bakımından dünyada önde gelen ülkeler Çin, ABD, Türkiye, Fransa ve İran olup, dünya üretiminden aldıkları pay sırasıyla %35.8, %6.8, %4.4, %4.3, %4.1'dir. Adı geçen ülkeler dünya üretiminin yaklaşık % 55'ini gerçekleştirmektedir. Ülkemiz, dünya elma üretiminden aldığı %4,4'lük pay ile üçüncü sırada yer almaktadır. Verim bakımından incelediğimizde 230.203 (Hg/Ha)'lık verim ile dünya ortalamasının üzerinde yer almaktadır. Çin üretim bakımından ilk sırada yer alması üretim alanının fazla olmasında ileri gelmektedir. Verim bakımından dünyada önde gelen ülkelerin başında Yeni Zelanda (380.473 hg/ha), Avusturya (369.880 hg/ha) gelmekte bu ülkeleri İtalya ve Fransa izlemektedir. Ülkemiz verim bakımından on üçüncü sırada yer almaktadır.

2.2. Dünya Tüketimi

Dünyada kişi başı elma tüketimi 2001 yılı FAO verilerine göre 8,2 kg'dır. Ancak bu değer dünya ortalaması olup kişi başı elma tüketiminin 48 kg'a kadar çıktığı ülkeler de bulunmaktadır.

3. TÜRKİYE ELMA ÜRETİMİ VE TÜKETİMİ

3.1. Türkiye Elma Üretimi

2001 yılı verilerine göre toplam meyve üretimi 12,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Bu üretimin %23,9'luk kısmını yumuşak çekirdekli meyveler oluşturmaktadır. Yumuşak çekirdekli meyve grubu içinde üretim miktarının %83,6'sını elma oluşturmaktadır. Ülkemizin bütün bölgelerinde elma yetiştiriciliği yapılmakla birlikte, 2001 yılı verilerine göre üretimin yaklaşık %50'si sırasıyla Isparta, Niğde ve Karaman illerimizde gerçekleşmiştir. Bu illerimizi sırasıyla Denizli, Konya ve Çanakkale izlemektedir.

Tablo 3- Ülkemizde Yıllara göre Elma Ekiliş, Üretim ve Verimleri

Yıllar	Ağaç Sayısı(1000 Adet)			Üretim (1000 Ton)	Verim (kg/ağaç)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen	Toplam		
1999	32.080	5.850	37.930	2.500	65,9
2000	32.300	6.080	38.380	2.400	62,5
2001	32.550	6.080	38.630	2.450	63,4
2002	-	-	-	2.200	

Kaynak: DİE

3.2. Türkiye Elma Tüketimi

Ülkemizde kişi başı elma tüketimi 32,6 kg'dır.

4. ÜRETİM SORUNLARI

Son yıllarda ülkemizde elma üretiminde görülen olumlu gelişmelere karşın son yıllarda budama, ilaçlama, seyreltme, hasat ve diğer bahçe işlerinde kullanılan işçi ücretlerinin yüksek olması, yetiştiricileri modern meyveciliğin gereklerine uymaya zorlamaktadır.

Ayrıca, tek bir çeşit ile kurulmuş elma bahçelerinde bol çiçek görülmesine rağmen, meyve tutumunda ki yetersizliğin en büyük nedeni dölleme sorunudur. Elma çeşitleri genel olarak kendine kısırdırlar. Yani, kendi çiçek tozları ile döllemezler. Mutlaka başka bir dölleyici çeşidin çiçek tozlarına ihtiyaçları vardır. Bu nedenle bahçe kurulurken iyi bir çeşit karışımı ve ana çeşidin dölleyici çeşit veya çeşitler hakkında üreticiler bilgilendirilmelidir.

Dünya meyve sebze tüketiminde organik ürünlere olan talep giderek artmaktadır. Ülkemizin tarım potansiyeli dikkate alınarak organik elma yetiştiriciliği geliştirilmelidir.

4.1. Fidan

Elma fidanı, tohumdan yetişen çöğür veya vejetatif olarak yetiştirilen klon anaçları üzerine kültür çeşitlerinin aşılınmasıyla elde edilir.

Ülkemizde elma fidanı üretimi kamu ve özel sektör tarafından yapılmaktadır. Fidan üretimi yapan kamu kuruluşları, Meyvecilik Üretim İstasyonları, Araştırma Enstitüleri, Ziraat Fakülteleri, Tarım İl Müdürlükleri, Tarım İşletmeleri (TİGEM) ve İl Özel İdare Fidanlıklarıdır. Son yıllarda üretilen elma fidanı sayıları içinde kamu kuruluşlarının payı azalırken, özel sektörün payı artmaktadır.

Yine son yıllarda üreticilerin, bodur ve yarı bodur elma fidanı talebi giderek artmaktadır.

Tarımsal özellikleri ve adaptasyon yetenekleri saptanan çeşitlerin sertifikalı fidan üretimi düzenlenip, virüssüz sertifikalı fidan üretimi yaygınlaştırılmalı, fidan üretiminde klon anaçların payı artırılmalıdır.

4.2. Sulama

Elma ağaçları saçak kök sistemine sahip olduklarından dolayı diğer bir çok meyve türüne göre daha fazla su ister ve yüksek nemden hoşlanırlar. Sulamada en önemli konu ise sulama zamanının iyi tespit edilmesidir. Elma ağaçları için en önemli sulama zamanı yazın yapılan sulamadır. Yaz sulamasına yağış durumuna göre Mayıs'ta başlanır ve bütün yaz boyunca devam edilir. Sulama yapılmadan önce toprağın, nem kontrolü yapılmalıdır. Üreticilerimizin birim alandan elde edecekleri verimi ve ürün kalitesini artırmalarının sağlanabilmesi bakımından sulama teşvik edilmeli bu amaçla tarımsal sulamada kullanılan elektriğin birim fiyatı daha uygun seviyeye getirilmelidir.

4.3. Gübreleme

Elma bahçelerine verilecek gübre miktarı toprak işleme usulüne, toprağın karakterine, ağacın büyüme gücüne, yaşına, alınan mahsul miktarına göre değişir. En iyisi verilecek gübre miktarı toprak ve yaprak analizleri ile tespit edilmelidir. Bu amaçla laboratuvarlar sayı ve nitelik bakımından yeterli hale getirilmelidir.

Doğru gübre kullanımı konusunda gerekli eğitim ve yayım faaliyetleri yapılmalıdır.

4.4. Zirai Mücadele

Yetiştiriciliği yapılan meyve türleri içinde zirai mücadele problemleri bakımından en hassas türlerden biridir. Bu nedenle üreticiler devamlı dikkatli olmak zorundadırlar, en küçük bir ihmal bütün emeği boşa çıkarabilir. Üreticiler ciddi bir ilaçlama programı uygulamak zorundadır. İlaçlama zamanının kaçırılması veya zamanında yapılmasına rağmen yanlış bir ilacın kullanılması telafisi mümkün olmayan tahribat ile sonuçlanabilir. Dolayısıyla zirai mücadele işlemleri maliyetleri artıran faktörlerden biridir.

Ayrıca yoğun ilaç kullanımı sağlık ve çevre kirliliği açısından büyük sorun teşkil etmekte olup, entegre ve biyolojik mücadele yöntemlerinin kullanılması hususunda gerekli tedbirler alınmalıdır.

4.5. Depolama

Hasat edilen elmalar pazara sevk edilinceye kadar depolarda muhafaza edilirler. Bu depolar adi depolar, soğuk hava depoları veya kontrollü atmosferli soğuk hava depoları olabilir. Elmaların depoda kalma müddeti, meyvenin depolama zamanı, ağacın beslenme durumu, mevsim ve çeşide göre değişir. Normalden geç hasat edilen meyvelerde kısa sürede olgunlaşma görülürken, erken hasatta ise su kaybı fazla olur ve meyvelerin yeme kalitesi düşer.

Ülkemizde yaş meyve ve sebze hasat sonrasında %30-40'lara varan ürün kayıpları olmaktadır. Bu kayıplar soğuk zincirin (derim öncesi-derim-depolama öncesi işlemler-depolama-taşıma-ambalajlama-pazara sunma) tüm evrelerindeki kayıpları kapsamaktadır. Bu durumda üretilen 2,5 milyon ton elmanın yaklaşık 750 bin tonu heba olmaktadır. Bu kayıpların en aza indirilebilmesi amacı ile alınması gereken önlemler, bahçede üretim aşamasında başlanmalı, çeşit ve anaç doğru seçilmeli; budama, gübreleme, sulama gibi kültürel işlemler yerinde ve zamanında uygulanarak en yüksek kaliteye ulaşılmalı; çeşide ve yöreye en uygun derim zamanı saptanmalı, böylece maksimum depolama süresinden yararlanmalıdır.

Ülkemizin depolama kapasitesi yetersiz olup, elma üretimimizin yarısı depolara girmemekte ve adi depolarda muhafaza edilmektedir. Bu da elma kalitesinin çabuk yitirilmesine neden olmakta ve yaşlanmış elmaların iç pazara sunulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu gibi elmalar marketlerde ithal edilen Kontrollü Atmosferli depolarda saklanmış ürünlerle aynı anda satışa sunulmakta olup çok düşük fiyatlara rağmen alıcı bulamamaktadır.

4.6. Araştırma, Eğitim Ve Yayım Faaliyetleri

Sektördeki temel ve uygulamalı eğitim daha çok Ziraat Fakülteleri ile Tarım Bakanlığına bağlı Araştırma Enstitüleri tarafından verilmektedir. Tarımsal yayım çalışmaları ise Fakülteler, Araştırma Enstitüleri, Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir. Söz konusu kamu kuruluşları alt yapı bakımından güçlendirilmeli, araştırma yayım işbirliğine daha fazla önem verilmelidir.

Elma konusunda temel ve uygulamalı araştırmalar ise Ziraat Fakülteleri, Tarım Bakanlığına bağlı Araştırma Enstitüleri ve TÜBİTAK gibi kamu kuruluşları tarafından yürütülmektedir. Elma ile ilgili araştırmalar Yalova-Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü, Egridir ve Erzincan Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüleri tarafından yürütülmektedir.

Ülke genelinde Araştırma-Geliştirme çalışmalarına gerekli destek verilmemektedir. GSMH'dan AR-GE çalışmalarına ayrılan payın düşük oluşu sektörde faaliyet gösteren kuruluşların altyapı eksikliklerine neden olmaktadır.

Araştırma-yayım-üretici koordinasyonu daha etkin bir hale getirilmeli ve eğitim faaliyetlerine gereken önem verilmelidir.

5. PAZARLAMA

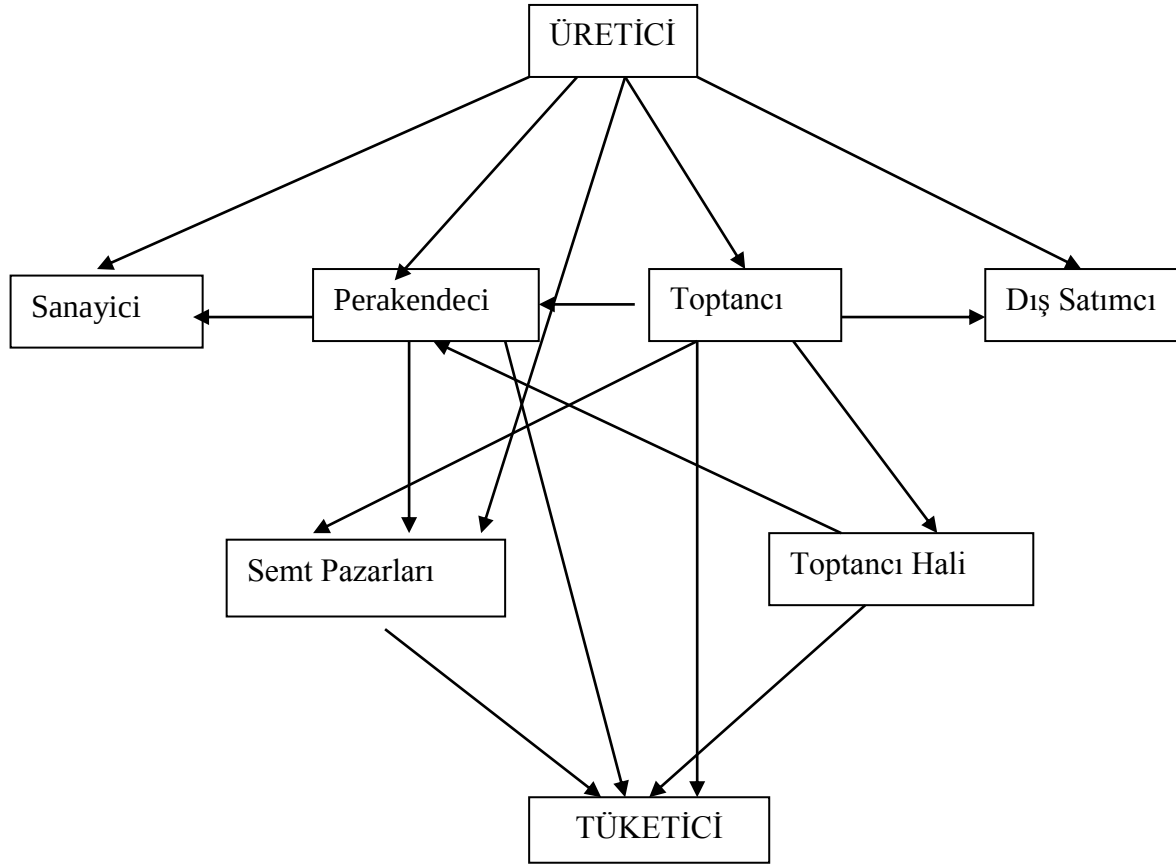
Ülkemizde yaş meyve ve sebze ticaretinin düzenlenmesi 552 sayılı yasa ile yapılmaktadır. 552 sayılı yasada asıl amaç yaş sebze ve meyveyi kayıt altına almak olduğundan, tüm yaş sebze ve meyvenin halden geçirilme zorunluluğu getirilmiş ve Hal dışındaki satışlar yasaklanmıştır.

Tarım ürünleri ticaretinin de, ekonominin diğer kesimleri gibi kayıt altına alınması amacıyla Yaş Meyve ve Sebze Ticaretinin düzenlenmesi ve Toptancı Halleri hakkındaki KHK' nin değiştirilmesi gerçek ve tüzel kişilere Toptancı Hal kurma yetkisi vermiş ancak halen faal durumdaki toptancı hallerini, tasnif, ambalajlama ve soğuk hava depoları bakımından belli bir standarda kavuşturacak şartları sağlanmamıştır.

5.1. Pazarlama Yapısı

Ülkemizde üretilen elmanın bir kısmı hasattan hemen sonra piyasaya arz edilirken, bir kısmı da depolanarak değişik dönemlerde tüketiciye sunulmaktadır. Her iki durumda da pazarlama aşamasında değişik kanallar devreye girmektedir.

Elma Pazarlama Kanalları

5.2. Destekleme Politikası

Elma ihracatına 40 dolar/ton teşvik primi verilmektedir. Ancak, ihracat iadesi elmanın ihracat bedeli üzerinden %15'i geçemez kuralı vardır. Bunun dışında elmada uygulanmakta olan özel bir destek yoktur.

5.3. DIŞ TİCARET

5.3.1. İhracat

Ülkemizde üretilen elmanın ancak %1'i ihracata konu olmaktadır. Ülkemizin dünya elma ihracatından aldığı pay ise 0,4'tür. Dünyada elma üretiminde 3. sırada yer alan bir ülke olarak üretim miktarı içinde ihracat oranının düşük olması nedeniyle beklenen döviz geliri sağlanamamakta olup, elma üretimimizin gereği gibi değerlendirilemediği açıkça ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4- Türkiye Elma İhracatı

Yıllar	Miktar (Mt)	Değer (1000\$)
1999	13.000	5.367
2000	12.000	5.146
2001	21.000	7.534
2002	15.000	5.935

Kaynak: İGEME

2002 yılı itibarıyla elma ihracatımızın %50'si Suudi Arabistan'a yapılmıştır. Ülkemizin elma ihracatı içinde çeşidi Starking elma çeşidi %95'lik pay alırken bunu Golden (%4), Starkrimson (0,3) ve Granny Smith (0,3) izlemektedir.

Tablo 5- Türkiye'nin Çeşitler İtibarıyla Elma İhracatı (2002)

Yıllar	Miktar (Mt)	Değer (1000\$)
STARKING	13.537	5.433
GOLDEN	735	229
STARKRIMSON	53	17
GRANNY SMITH CINSI	23	18

Kaynak: İGEME

5.3.2. İthalat

Elma ithalatımız çok az olup yıllara göre farklılıklar göstermektedir. 2002 yılı itibarıyla gerçekleşen elma ithalatımızın %48'i Şili'den yapılmış olup bu ülkeyi İtalya (%28), İran (%12) ve Arjantin (%9) izlemektedir.

Tablo 6- Türkiye Elma İthalatı

Yıllar	Miktar (Mt)	Değer (1000\$)
1999	4.482	1.835
2000	3.417	1.265
2001	1.426	574
2002	3.189	1.250

Kaynak:İGEME

5.4. Pazarlama Sorunları

Tarım ürünleri pazarlamasında iç ve dış pazarlarda etkin bir organizasyonun eksikliği beraberinde bazı pazarlama problemlerini de getirmektedir. Çünkü belirli zamanlarda çok sayıda üretici tarafından hasadı yapılan tarım ürünlerinin uygun koşullarda depolanabilme olanaklarının yetersiz olması nedeniyle, aynı dönemde satışa çıkarılması ve çoğu tarım ürünlerinin çabuk bozulabilir nitelikte olması, pazarlamada önemli fiyat düşmelerine dolayısıyla üreticilerin gelirlerinde önemli kayba neden olmaktadır.

552 sayılı Toptancı Halleri Kanunu uyarınca yurt içi pazarlama da üreticilerimizin uzun zinciri kaldırıp, ürettikleri ürünü tüketiciye direk ulaştırmaları gerekmektedir. Bu ise örgütlenmeyle mümkündür. 552 sayılı Kanun gereği kurulması düşünülen üretici birlikleri amacına ulaşmamıştır, bu birliklerin kurulabilmesi için finans desteği sağlanmalıdır. Ayrıca bu birliklerin toptancı hallerde yer almasında öncelik ve kolaylık sağlanması gerekirken, belediyelerin para kaygıları yüzünden pratikte bu işlerlik kazanmamıştır.

Elma pazarlamasında en önemli etkenlerden biri çeşit ve standardizasyondur. Özellikle ihracatta karşılaşılan en büyük sorun talep edilen çeşitlerden yeteri kadar kapama bahçelerin kurulamamasından dolayı talebin karşılanamayışıdır.

Dünya elma üretiminde üçüncü sırada yer almamıza karşın, ihracatın yeterince artmaması ve depolama kalitesinin yetersiz olması elma fiyatlarının istenilen düzeyde artmasına engel teşkil etmektedir. Uzun süre depolama imkanı bulamayan üreticiler çoğu zaman hasattan hemen sonraki dönemde fiyatların en düşük olduğu aylarda ürününü satmak zorunda kalmaktadır. Depolama kapasitesinin yetersiz olduğu yörelerde soğuk hava depolarının kurulması teşvik edilmelidir.

Pazarlamada yaşanan sıkıntıların temel nedeni üreticilerin örgütlenememesidir. Dünya elma üretiminde ve ihracatında önemli paya sahip ülkelerde üreticilerin örgütlenmiş olduğu görülmektedir. Bu ülkelerde çeşit seçimi ve yetiştirme tekniği açısından bilinçli hareket edilmekte, girdi kullanımı, ambalajlama, etiketleme ve muhafazaya önem verilerek kalite ön plana çıkarılmaktadır. Ülkemizde yaşanan pazarlama problemlerinin aşılabilmesi bakımından üreticiler birlikler, kooperatifler vs. şekilde örgütlenmelidir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Dünya elma üretiminde üçüncü sırada yer alan ülkemizin dünya ihracatından aldığı pay %0,4 olup mevcut üretimden yeterince gelir elde edilememektedir. Ülkemizin ve üreticilerimizin elma üretiminden hak ettiği geliri elde edebilmesi bakımından,

- Kalitenin artırılması, pazarlama kapasitesinin yükseltilmesi bakımından eğitim faaliyetlerine gereken önem verilmelidir.
- Örnek bahçeler kurularak yani demonstrasyon çalışmaları ile üreticiler eğitilmeli ve bu amaçla örnek üreticiler oluşturulmalıdır.
- Elmada çalışan personel uzman kişiler tarafından yönlendirilmelidir.
- Ziraat odaları başta olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlar tarafından üreticilerin eğitim talebinde bulunması bakımından çekim merkezleri oluşturulmalıdır.
- Ziraat mühendislerinden faydalanılması için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Türkiye Ziraat Odaları Birliği, önce bölgesel bazda eğitim merkezleri oluşturularak, ülke genelinde eğitim faaliyetlerinde etkin rol almalıdır.
- Ziraat Oları Başkanlığında üretici birlikleri kurulmalıdır.
- Üretici Birliği aracılığı ile toptan girdi temin edileceğinden ucuza mal temin edilebilecek ve maliyetler düşürülebilecek olup, üretici birliklerinin kurulabilmesi için kamuoyu oluşturulmalıdır
- Elmada çalışan kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, üreticiler arasındaki koordinasyonsuzluk giderilmeli, iletişim sağlanmalıdır.
- Entegre mücadele yaygınlaştırılmalıdır. Entegre mücadele talimatına uyulması sağlanmalıdır.
- Bilinçli ve gereği kadar ilaçlama yapılması sağlanmalı, yanlış ve aşırı ilaçlama gerekli denetimler yapılarak engellenmelidir. Üreticiler ilaçlama konusunda bilinçlendirilmelidir.
- İlaç satışında piyasa denetimi sağlanmalıdır.
- Dünyada elma üretiminde üçüncü sırada yer almamıza karşın, toplam üretimin ancak %1'i ihracata konu olmaktadır. Elma İhracatımızın düşük olmasının en önemli nedeni, fiyat, çeşit ve kalitedir. Özellikle kalite ve miktar her yıl değiştiğinden bir standart oluşturulamamaktadır. Ülkemizin üretimini gereği gibi değerlendirilebilmesi bakımından pazara yönelik çeşit araştırması yapılmalı, talebe göre üretim yapılarak bir strateji belirlenmeli, bir standart oluşturularak verim ve kalite artırılmalıdır.
- İhracat global bir bakış açısı altında değerlendirilmelidir. İhracat politikaları düzgün bir şekilde oluşturulmalıdır. İhracat denilince sadece AB akla gelmemeli, diğer pazarlarda dikkate alınarak bir Pazar araştırması yapılmalıdır.
- Marka ve kalitenin oluşturulabilmesi bakımından ucuz elma ithalatının önüne geçilmeli, elma üreticileri Türkiye Ziraat Odaları Birliği ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından desteklenmelidir.
- Şu anda stoklarda bekleyen elmalar için ihracat desteği sağlanmalıdır.
- Elmada ihracat teşviği verilmesine devam edilmelidir.
- Elma bahçelerinde DGD yanında üretim, pazarlama, kalite ve ihracat için prim verilmelidir.
- Maliyeti düşürebilmek, kalite ve standardı artırmak için girdilere destek verilmelidir.

- Tarımda üretim planlaması yapılmalıdır. Yapılan teşvikler üretim planlaması dahilinde yapılmalıdır.
- Ülkemizin kendi yerel çeşitlerimiz üzerinde de çalışmalar yapılmalı, yerel çeşitlerimiz korunmalıdır.
- Elma çeşitlerine göre üretim bölgeleri oluşturulmalıdır.
- Bodur elma bahçelerinde kültürel uygulamalar tekniğine uygun yapılmadığı takdirde erken ağaç ölümleri meydana gelmekte ve 10 yılda bahçe heba olmaktadır. Bodur elma ağaçlarından gereği gibi faydalanabilmesi bakımından kültürel işlemler tekniğine uygun yapılmalıdır.
- Uluslararası fuarlarda ülkemizde üretilen elma çeşitlerimiz tanıtılmalıdır.
- Soğuk hava depoları yetersiz olması nedeniyle ürün kayıpları fazla olmakta ve üretici hak ettiği geliri elde edememektedir. Bu nedenle soğuk hava depoları sayısı artırılmalıdır.
- Elmada bir sınıflandırma yapılmadan depolara konması ve elle sınıflama yapılması nedeniyle talep edilen standartlarda ürün temin edilememekte bu da pazarlamada sorunlara neden olmaktadır. Sınıflandırma nedeniyle pazarlamada ortaya çıkan sorunların önlenmesi ve üreticilerin hak ettiği geliri elde edebilmesi bakımından makineli sınıflandırma yapılmalıdır.
- Soğuk hava depolarında elektrik ücretleri, depolamanın teşvik edilmesi bakımından tarımsal sulama abone grubu seviyesine düşürülmelidir.
- Gerekli tanıtım faaliyetleri ile kamuoyu oluşturularak kişi başına elma tüketimi artırılmalıdır.
- Tüketicilerin düşük kalitede ürünü pahalıya tüketmeleri önlenmelidir.